

Tofiq Bakıxanov

İran-Azərbaycan DOSTLUQ MAHNISI

Fortepiano ilə oxumaq üçün

*Azərbaycan xalq çalğı alətləri orkestri ilə oxumaq üçün
PARTİTURA*

İİR Azərbaycandakı səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzi

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در باکو

Tofiq Bakıxanov

**İran-Azərbaycan
dostluq mahnısı**

Fortepiano ilə oxumaq üçün

Azərbaycan xalq çalğı alətləri orkestri ilə oxumaq üçün

PARTİTURA

Sözləri: Şahin Fazilindir

**آهنگساز: توفیق باکیخانف
سرود دوستی ایران و آذربایجان**

شاعر: پروفیسور شاہین فاضل

Redaktor:

**Azərbaycan Respublikasının xalq artisti, professor,
AĞAVERDİ PAŞAYEV**

ویراستار: رهبر ارکستر ملی جمهوری آذربایجان پروفیسور
آقاوئردی پاشایف

تقدیم می شود به

پروفسور توفیق باکیخانوف

**به پاس خدمت شایان و بی دریغ شما در جهت تقویت
و بازسازی دستگاهها و مباتی موسیقی سنتی ایرانی در
جمهوری آذربایجان**

ورایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در باکو

**Azərbaycan Respublikasında ənənəvi İran musiqisi
dəsgahlarının və əsaslarının yenidən öyrənilməsində
ve genişləndirilməsində göstərdiyi əvəzsiz və layiqli**

xidmətlərinə görə

Professor Tofiq Bakıxanova

təqdim olunur

İran İslam Respublikasının

Azərbaycandakı Səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzi

təqdim etdi. Bəstəkarın pyesləri "Köç", "Yuxu", "Tufan quşu", "Solmuş qərənfil" və "Səhər quşu" kimi İran xalq mahnılarından istifadə olunmaqla yazılmışdı. Tofiq Bakıxanov İrana getdi, İran xalq musiqilərini maraqla dinlədi, marağını təmin etdi və öz musiqisini yazdı. Bəstəkar gördüyü işləri yenə də bitmiş hesab etmədi və 1991-ci ildə İran xalq musiqisi əsasında violino və fortepiano üçün 6 saylı "İran sonatası" bəstələdi. Pyeslər, sonata və simfonik orkestr üçün əsərlər. Tofiq Bakıxanovun sonatası elə İranın özündə - Tehranın bir sıra tədris ocaqlarındakı oğlanlar və qızlar hünərstanlarında istifadə olundu. Bəstəkar yenə dinc dayanmadı və kitab yazmaq istədi. İstədi və istəyinə əməl etdi. Yazıçı Tofiq Bakıxanov "Azərbaycan və İran musiqiçilərinin qarşılıqlı əlaqələri" adlı bir kitab hazırladı və onu çap etdirdi (2004-cü il, Beynəlxalq Əl-Huda nəşriyyatı).

1997-ci il. İran və Tofiq Bakıxanov. Yenə yeni səfər. Məşhəd ziyarəti. Məşədi Tofiq Bakıxanovun Tus şəhərinə yollanması. Firdovsinin məqbərəsi. Bəstəkar Tofiq Bakıxanov və şairlər Baba Pünhan, İttifaq Mirzəbəyli və bu sətirin müəllifi Şahin Fazil. Üç şair, bir bəstəkar. Şairlər yazdılar, bəstəkar bəstələdi: Baba Pünhan "Vətənimə gətirmişəm", İttifaq Mirzəbəyli "Firdovsini yad edərkən", Şahin Fazil "Şahnaməsi ürəkdədir" və "Firdovsinin söz dünyası". Üç şairin dörd şerinə mahnılar bəstələyən Tofiq Bakıxanovun bu əsərlərinin lent və video yazıları Azərbaycan Televiziya və Radio verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qızıl fonduna daxil edildi.

Dinc dayana bilmir Tofiq Bakıxanov. İranla bağlı işlərini bitmiş hesab etmir bu bəstəkar. Bəstəkarın yeni "Firdovsi" adlı musiqi məcmuəsi yaxın vaxtda çap olunacaq inşallah!

Son sözümlə isə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin sözləri ilə tamamlamaq istədim: "Dövlətimizin siyasəti odur ki, İran İslam Cümhuriyyəti Azərbaycanın dostu, qardaşıdır. Bu ölkə ilə bizim dostluğumuz, qardaşlığımız daimidir və bunu davam etdirəcəyik".

Tofiq Bakıxanovun İrana və hər iki dost və qonşu ölkəyə diqqət və əlaqəsini nəzərə alaraq, həmçinin İran İslam Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzinin sədrinin təşviqi ilə Tofiq Bakıxanov 2015 ildə məndən İran və Azərbaycan dostluğu şerinin yazılmasını xahiş etdi. Beləliklə, mənim öz meylim də şeirin yazılmasına səbəb oldu və həmin dostluq mahnısının mətni tərəfimdən ərsəyə gəldi, Tofiq Bakıxanov şeirin musiqisini bəstələdi, beləliklə də iki dost qardaş və qonşu İran və Azərbaycan ölkələrinin dostluq mahnısı yarandı. Tofiq Bakıxanovun təvəllüdünün səksən beş illik yubileyinin Bakı Flormaniasında keçirildiyi vaxt bu mahnı sınaq kimi ilk dəfə ifa olundu və dinləyicilər tərəfindən bəyənilədi. Mahnının sınağından sonra musiqidə və şeirdə təkmilləşmə aparıldı. Hazırda bu qiymətli və ürəkdən gələn dostluq mahnısının rəsmi ifası İran İslam Respublikası və Azərbaycan Respublikasında rəsmən səslənməkdədir.

Şahin Fazil
tarix elmləri doktoru, professor

təqdim etdi. Bəstəkarın pyesləri "Köç", "Yuxu", "Tufan quşu", "Solmuş qərənfil" və "Səhər quşu" kimi İran xalq mahnılarından istifadə olunmaqla yazılmışdı. Tofiq Bakıxanov İrana getdi, İran xalq musiqilərini maraqla dinlədi, marağını təmin etdi və öz musiqisini yazdı. Bəstəkar gördüyü işləri yenə də bitmiş hesab etmədi və 1991-ci ildə İran xalq musiqisi əsasında violino və fortepiano üçün 6 saylı "İran sonatası" bəstələdi. Pyeslər, sonata və simfonik orkestr üçün əsərlər. Tofiq Bakıxanovun sonatası elə İranın özündə - Tehranın bir sıra tədris ocaqlarındakı oğlanlar və qızlar hünərstanlarında istifadə olundu. Bəstəkar yenə dinc dayanmadı və kitab yazmaq istədi. İstədi və istəyinə əməl etdi. Yazıçı Tofiq Bakıxanov "Azərbaycan və İran musiqiçilərinin qarşılıqlı əlaqələri" adlı bir kitab hazırladı və onu çap etdirdi (2004-cü il, Beynəlxalq Əl-Huda nəşriyyatı).

1997-ci il. İran və Tofiq Bakıxanov. Yenə yeni səfər. Məşhəd ziyarəti. Məşədi Tofiq Bakıxanovun Tus şəhərinə yollanması. Firdovsinin məqbərəsi. Bəstəkar Tofiq Bakıxanov və şairlər Baba Pünhan, İttifaq Mirzəbəyli və bu sətirin müəllifi Şahin Fazil. Üç şair, bir bəstəkar. Şairlər yazdılar, bəstəkar bəstələdi: Baba Pünhan "Vətənimə gətirmişəm", İttifaq Mirzəbəyli "Firdovsini yad edərkən", Şahin Fazil "Şahnaməsi ürəkdədir" və "Firdovsinin söz dünyası". Üç şairin dörd şerinə mahnılar bəstələyən Tofiq Bakıxanovun bu əsərlərinin lent və video yazıları Azərbaycan Televiziya və Radio verilişləri Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qızıl fonduna daxil edildi.

Dinc dayana bilmir Tofiq Bakıxanov. İranla bağlı işlərini bitmiş hesab etmir bu bəstəkar. Bəstəkarın yeni "Firdovsi" adlı musiqi məcmuəsi yaxın vaxtda çap olunacaq inşallah!

Son sözümlə isə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin sözləri ilə tamamlamaq istədim: "Dövlətimizin siyasəti odur ki, İran İslam Cümhuriyyəti Azərbaycanın dostu, qardaşıdır. Bu ölkə ilə bizim dostluğumuz, qardaşlığımız daimidir və bunu davam etdirəcəyik".

Tofiq Bakıxanovun İrana və hər iki dost və qonşu ölkəyə diqqət və əlaqəsini nəzərə alaraq, həmçinin İran İslam Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzinin sədrinin təşviqi ilə Tofiq Bakıxanov 2015 ildə məndən İran və Azərbaycan dostluğu şerinin yazılmasını xahiş etdi. Beləliklə, mənim öz meylim də şeirin yazılmasına səbəb oldu və həmin dostluq mahnısının mətni tərəfimdən ərsəyə gəldi, Tofiq Bakıxanov şeirin musiqisini bəstələdi, beləliklə də iki dost qardaş və qonşu İran və Azərbaycan ölkələrinin dostluq mahnısı yarandı. Tofiq Bakıxanovun təvəllüdünün səksən beş illik yubileyinin Bakı Flormaniasında keçirildiyi vaxt bu mahnı sınaq kimi ilk dəfə ifa olundu və dinləyicilər tərəfindən bəyənilədi. Mahnının sınağından sonra musiqidə və şeirdə təkmilləşmə aparıldı. Hazırda bu qiymətli və ürəkdən gələn dostluq mahnısının rəsmi ifası İran İslam Respublikası və Azərbaycan Respublikasında rəsmən səslənməkdədir.

Şahin Fazil
tarix elmləri doktoru, professor

توفیق باکی خان اف و ایران

پروفسور توفیق باکی خان اف آهنگساز ، شاعر ، دانشمند ، بنیانگذار گروه ملی موسیقی آذربایجان و... می باشد که به تمامی کشور های شوروی سابق ، فرانسه ، آلمان ، انگلیس ، سوئد ، سوئیس ، ترکیه ، بلغارستان ، رومانی ، و دیگر کشور های جهان من جمله ایران سفر نموده و آثار گرانبهای خود را به نمایش گذاشته است .

اینجانب قصد و توان قلمفرسای در خصوص خلاقیت های بزرگ توفیق باکی خان اف را ندارم ولی دوست دارم در مورد آثار ایشان در خصوص ایران بحث نمایم .

لازم به ذکر است که صد سال پیش عزیرحاجی بیگ اف آهنگساز معروف آذربایجان در سالهای 1915 - 1909 اوپرا های "شیخ سنعان" ، " رستم و سهراب " ، " شاه عباس و خرشید بانو" ، " اصلی و کرم " و " هارون و لیلی " را به رشته تحریر در آورد . و در سال 1934 به مناسبت هزارمین سالگرد ابو القاسم فردوسی اثری دیگری را نیز نوشت و پس از آن چندین سال در خصوص موضوعات مربوط به ایران خلعی به وجود آمد .

توفیق باکی خان اف پنج اثر : یک اثر تحت عنوان "صدای شرق" برای ارکستر سمفونی دو اثر برای پیانو و سه اثر برای ویالون تالیف نمود . این آثار در انتشارات الهدی در سال 2004 منتشر شد . وی پس از سفر به ایران و استماع موسیقی دلنشین ایرانی در سال 1991 کتاب " سوناتای ایران" را تالیف نمود . پس از این توفیق باکی خان اف کتابی تحت عنوان " همکاری های متقابل موسیقی دانان آذربایجان و ایران " را تالیف نمود . این کتاب نیز در سال 1994 در انتشارات الهدی به زیور طبع رسید . در سال 1997 در سفر به مشهد سه شاعر بابا پنهان ، اتفاق میرزا بیگلو و شاهین فاضل اشعاری را تحت عنوان " به وطنم آورده ام " ، " هنگامی که از فردوسی یاد می نمایم " ، " شاهنامه اش در دلهاست " و " دنیای سخن فردوسی " را می سرایند که توفیق باکی خان اف آنها را به موسیقی تبدیل می نماید .

علاوه براین اثر جدید توفیق باکی خان اف تحت عنوان "فردوسی" در آینده نزدیک منتشر خواهد شد .

سخنان خود را با کلمات رهبر مردم آذربایجان حیدر علی اف به پایان می رسانم " سیاست دولت ما این است که جمهوری اسلامی ایارن دوست و برادر ما ست و این دوستی و برادری لایزال را ادامه خواهیم داد .

با توجه به علاقه توفیق باکی خان اف به ایران و روابط بین ملتهای دو کشور دوست و همسایه و بنا به تشویق رایزن فرهنگی ایران در باکو، توفیق باکی خان اف در سال 2015 از من درخواست کرد که شعر سرود دوستی ایران و آذربایجان را بسرایم . بدین ترتیب تمایل خودم نیز مزید بر علت شد و شعر سرود دوستی ایران و آذربایجان را سرودم و توفیق باکی خان اف آهنگسازی آن را انجام داد و بدینسان سرود دوستی دو کشور دوست و برادر و همسایه ایران و آذربایجان متولد شد .

در بزرگداشت هشتادمین سالگرد تولد توفیق باکی خان اف در محل سالن فلارمونیای باکو برای اولین بار سرود دوستی ایران و آذربایجان بطور آزمایشی اجرا شد و مورد پسند حاضران قرار گرفت . پس از اجرای آزمایشی سرود فوق، رفع ایرادات در موسیقی و تکمیل متن شعر انجام شد و اینک سرود ارزشمند و از دل برآمده آماده اجرای رسمی در جمهوری اسلامی ایران و جمهوری آذربایجان می باشد .

سخنان خود را با کلمات رهبر مردم آذربایجان حیدر علی اف به پایان می رسانم . "سیاست دولت ما این است که جمهوری اسلامی ایران دوست و برادر ماست و این دوستی و برادری لایزال را ادامه خواهیم داد " .

پروفسور شاهین فاضل
دکتر علوم تاریخ

İran-Azərbaycan Dostluq mahnısı

Musiqisi Tofiq Bakıxanovun
Sözləri Şahin Fazilindir.

I.

İllərlə, əsrlərlə
Qonşudur ellərimiz.
Sınaqdan, imtahandan
Üzüağ çıxmışıq biz.

Nəqarat:

Müstəqil məmləkətlər İran və Azərbaycan
Hər zaman yaşadacaq dostluğu, sədaqəti.
Hər zaman yaşadacaq dostluğu, sədaqəti
İranla Azərbaycan. – 2 dəfə

II.

Hərənin öz məkanı,
Hərənin öz dövləti.
Qorusun ulu Tanrı
Hər iki məmləkəti.

Nəqarat.

III.

Birliyin təmsalidir,
biri ruh, o biri can.
Rəmzidir əlbirləyin
İranla Azərbaycan.

Nəqarat.

İranla Azərbaycan – 4 dəfə

سرود دوستی

سالها و قرینه ها
همسایه اند خلقهای ما
رو سفید در آمدیم
از آزمایشها

نقرات

زنده نگاه خواهد داشت
دوستی و صداقت را هر زمان
دیار آذربایجان
و مملکت ایران

هر کشور مکان خود
و دولت خویش دارد
خدا حفظ نماید
این هر دو مملکت را

رموز وحدت میباشند

یکی روح دیگری جان

رموز یگانگی است

ایران و آذربایجان

توفیق باکی خانوف

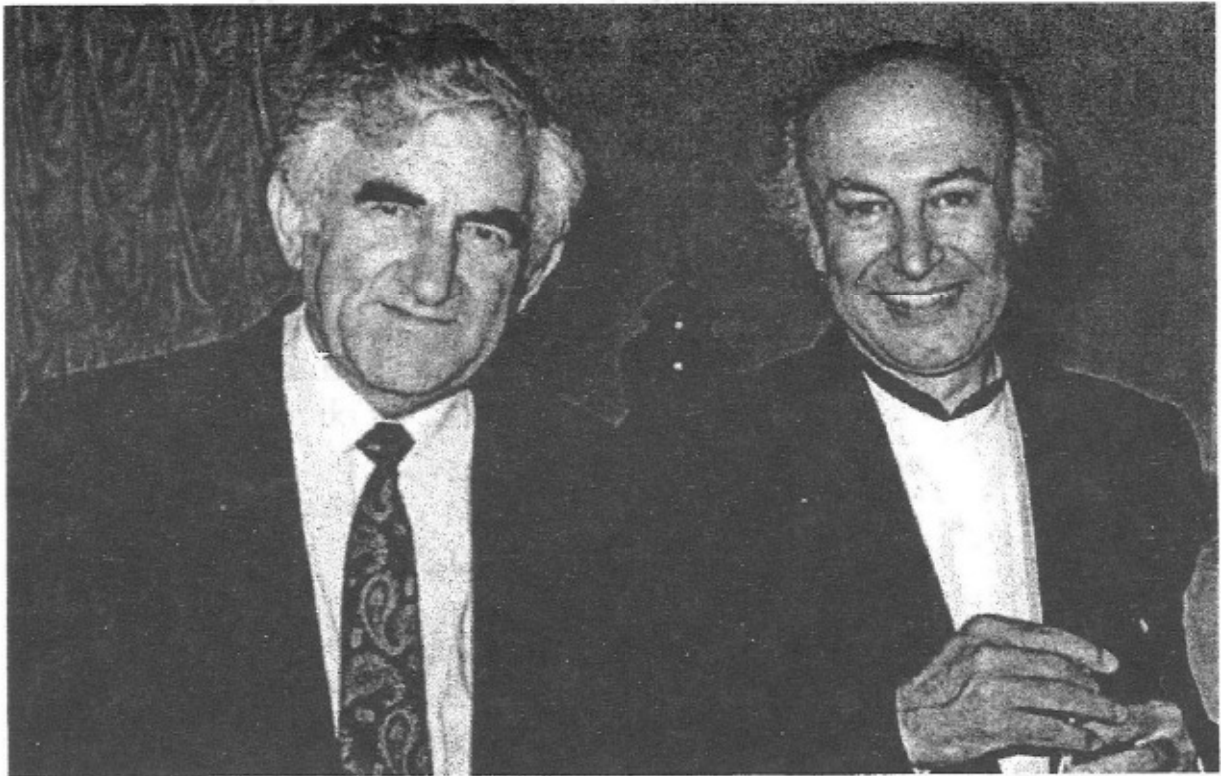
سرود دوستی ایران-آذربایجان

شعر : شاهین فاضل

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در باکو

Nəqarət:

Müstəqil rəqəslər İran və Azərbaycan

Tofiq Bakıxanov İ.İ.R.-nin görkəmli bəstəkarı və dirijoru Fərhad Fəxrəddini ilə birlikdə, 1991-ci il

توفیق باکیخانوف با آهنگساز و رهبر ارکستر
جمهوری اسلامی ایران فخرالدین
سال ۱۹۹۱

Tofiq Bakıxanov, İ.İ.R.-nin Azərbaycanadakı səfiri Möhsün Pakayın, professor Ağaverdi Paşayev, 2016

توفیق باکیخانوف با سفیر محترم جمهوری اسلامی ایران در
آذربایجان جناب آقای محسن پاک آئین
سال 2016 میلادی

*İranın məşhur bəstəkarı Əli Səlimi və Tofiq Bakıxanov bəstəkarın
"Ayrılıq" mahnısını dinləyərkən, 1991-ci il*

توفیق باکیخانوف همراه آهنگساز مشهور ایران علی سلیمی در
حال شنیدن سرود جدایی - سال 1991

İran-Azərbaycan "Dostluq" mahnısı

T.Bakıxanov

Canto

Piano

1.

Can.

Pno.

5

2.

1

İl- lər- lə ə- sir-lər- lə qon-şu- dur

Can.

Pno.

9

1.

2.

2

el- lə-ri-miz el- lə-ri-miz Sı-naq- dan im- ta- han- dan

13

Can. *ü- zü ağ çıx-mışq biz*

Pno.

3

17

Can. *Sı-naq-dan im- ta- han-dan*

Pno.

4

Nəqarət:

21

Can. *ü- zü ağ çıx-mışq biz* *Müs-tə- qil məm-lə- kə- tim*

Pno.

5

25

Can. *və İ- ran məm-lə-kə-ti Hər za- man ya- şa- da- caq*

Pno.

29

Can. *dost- lu- ğu, sə-da-qə-ti Hər za- man ya- şa- da- caq*

Pno.

33

Can. *dost- lu- ğu, sə-da-qə-ti İ- ran-la A- zər-bay-can*

Pno.

37

Can. *İ- ran- la A- zər- bay- can İ- ran- la*

Pno.

7

41

Can. *A- zər- bay- can İ- ran- la A- zər- bay-*

Pno.

7

45

Can. *can*

Pno. *poco rit.*

Iran-Azərbaycan

"Dostluq" mahnısı

Partitura

T.Bakıxanov
Orkestrləşdirmə: Ağaverdi Paşayev

1.

Canto

Flute

Oboe

Clarinet in A

Balaban I

Balaban II

Nağara

Kamança I

Kamança II

Bass Kamança

Qanun

Tar I

Tar II

Bass Tar

Piano

f

1.

5 2. 1

Can. *İl- lər- lə ə- sir- lər-lə qon- şu- dur*

Fl. *p*

Ob. *p*

Cl. *p*

Bl. I *p*

Bl. II *p*

Nağ.

Kam I *V*

Kam II *V*

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno. 2. 1

9

1. 2. 2

Can. *el- lə- ri- miz el- lə- ri- miz Si-naq-dan im- ta- han-dan*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

mp

13

3

Can. ü- zü ağ çıx- mı-şıq biz

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

3

17

4

Can. *Si-naq- dan im- ta- han- dan*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

mp

Nağ.

3

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

4

Pno.

21

5

Can.

ü- zü ağ çıx- mı-şıq biz Müs- tə- qıl məm- lə- kə- tim

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

3

3

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

5

25

Can. *və İ- ran məm-lə- kə- ti Hər za- man ya- şa- da- caq*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

29

6

Can. *dost- lu- ğu, sə- da-qə-ti Hər za- man ya- şa- da- caq*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

6

33

Can. *dost- lu- ğu, sə- da-qə-ti İ- ran- la A- zər- bəy- can*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

37

Can. *l- ran-la A- zər- bay- can l- ran-la*

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

7

7

41

Can. *A- zər- bay- can l- ran- la*

Fl. (8)

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

44

Can.

Fl.

Ob.

Cl.

Bl. I

Bl. II

Nağ.

Kam I

Kam II

B.Kam

Qan.

Tar I

Tar II

B.Tar

Pno.

A- zar- bay- can

poco rit.

Üzeyir Hacıbayli

Çapa imzalanıb: 01.09.2016.
Format: 84x108 1/16. Qarnitur: Times.
Həcmi: 1, 75 ç.v. Tiraj: 100. Sifariş № 210.

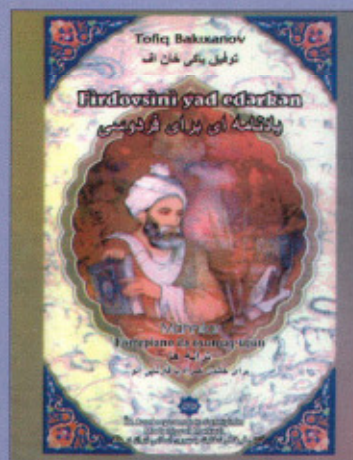

TƏRCÜMƏ
VƏ NƏŞRİYYAT-POLİQRAFIYA
MƏRKƏZİ

Az 1014, Bakı, Rəsul Rza küç., 125
596 21 44; 497 06 25; (055) 715 63 99
e-mail: mutarjim@mail.ru

www.mutercim.az

İRAN-AZƏRBAYCAN DOSTLUĞU

İRAN-AZƏRBAYCAN DOSTLUĞU

Tofiq Bakıxanov

İran-Azərbaycan DOSTLUQ MAHNISI

Fortepiano ilə oxumaq üçün

*Azərbaycan xalq çalğı alətləri orkestri ilə oxumaq üçün
PARTİTURA*

İİR Azərbaycandakı səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzi

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در باکو